
Otázky k maturitě z Odborně - teoretické zkoušky pro obor hudba Školní rok 2018/2019

1. Vysvětlete pojmy *tón, melodie, heterofonie, polyfonie, homofonie, harmonie, kontrapunkt*. Správně přečtěte předložené ukázky psané v *altovém a tenorovém klíči*. Správně přečtěte ukázky psané pro *transponující nástroje* (in B). Analyzujte zadanou ukázku:

J. S. Bach: *Malé preludium C dur č. 1, BWV 924*

2. Vysvětlete pojmy *akord, systematika akordů v klasicko-romantické harmonii*, uveďte *hlavní zásady spojování akordů*. Analyzujte zadanou ukázku: Ludwig van Beethoven: *Symfonie č. 9 „S ódou na radost“*, op. 125, 4. věta (úsek „*Freude, schöner Götterfunken*“).

3. Vysvětlete pojmy *motiv, figura, motivická práce, téma, tematická práce*. Analyzujte zadanou ukázku: M. A. Charpentier: *Te Deum*, H. 145 (Preludium).

4. Uveďte *systematiku hudebních nástrojů*, ke každé skupině uveďte příklad nástroje. Vysvětlete pojmy *oscilátor, generátor, rezonátor*. Uveďte několik *transponujících nástrojů* a uveďte příklad jejich zápisu do not oproti reálnému znění. Analyzujte zadanou ukázku:

J. Haydn: *Klavírní sonáta C dur č. 48_XVI 35*

5. Popište *základní tónový materiál a jeho uspořádání – stupnice, pentatonika, diatonika, chromatika, mody, intervaly, souzvuk, akord*. Analyzujte zadanou ukázku:

W. A. Mozart: *Eine kleine nachtmusik*, KV. 545, 1. věta

6. Vysvětlete pojmy *úprava akordu, poloha, rozloha, zdvojování tónů, basový a základní tón, tónina, harmonická věta, harmonické funkce*. Popište *uplatnění troj- a vícezvuků na různých stupních tóniny*. Analyzujte zadanou ukázku: A. Dvořák: *Humoreska č. 7*, op. 101

7. Vysvětlete pojmy *hudební forma, hudební druh, malé hudební formy, velké hudební formy*, a popište rozdíl mezi nimi. Uveďte *funkční typy hudby*. Analyzujte zadanou ukázku: Muzio Clementi: *Etude in C*

8. Popište *hlavní zásady stavby cantu firmu, hlavní rozdíly mezi melodikou palestrinovskou a bachovskou, hlavní rozdíly mezi polyfonním slohem vokálním a instrumentálním*. Analyzujte zadanou ukázku: J. S. Bach: *Dvouhlasá invence č. 8, BWV 779*.

9. Vysvětlete pojmy *metrum, rytmus, doba, takt, tempo, hybnost, hudební čas*. Analyzujte zadanou ukázku: W. A. Mozart: *Árie Figara „Non piu andrai“* z opery *Figarova svatba*, KV. 492.

10. Melodické tóny, jejich rozdělení, uplatnění v harmonické větě. Harmonické závěry, jejich rozdělení, uplatnění v harmonické větě a jejich vliv na hudební formu. Analyzujte zadanou ukázku: François Couperine: *La Favorite (Premiér livre de pièces de clavecin, Ordre 3ème de clavecin)*.

11. *Sonátový cyklus* - popište podobu formy. Které hudební druhy využívají sonátového cyklu? Analyzujte zadanou ukázku: J. Haydn: *Klavírní sonáta C dur č. 48_XVI 35*

12. Vysvětlete pojem *konsonance a disonance*. Objasněte uplatnění konsonance a disonance v rámci *stejného, nestejného, synkopického kontrapunktu* a v rámci *harmonie*. Analyzujte zadanou ukázku: Johann Sebastian Bach: *Toccat a Fuga d moll, BWV 565*.

13. Vysvětlete pojem *kvartsextakord*, popište jeho druhy, jejich rozdělení, úpravy a uplatnění v harmonické větě. Analyzujte zadanou ukázkou:

Johann Sebastian Bach: *Suita h moll pro flétnu a orchestr*, BWV 1067, část *Badinarie*.

14. Teoreticky vyložte formu *fugy*. Analyzujte zadanou ukázkou:

Johann Sebastian Bach: *Fuga č. 2 c moll, BWV 847 z Dobře temperovaného klavíru* (1. díl)

15. Popište *techniku dvojhlasého kontrapunktu, hlavní zásady kontrapunktu 1:1, 2:1, 4:1, synkopického a smíšeného*. Analyzujte zadanou ukázkou:

Johann Sebastian Bach: *Toccatu a fuga d moll BWV 565* (fuga)

16. Septakordy, jejich rozdělení, funkce, úpravy, způsoby rozvodu, uplatnění v harmonické větě. Analyzujte zadanou ukázkou:

Ludwig van Beethoven: *Sonáta No. 14, op. 27 No. 2 „Quasi una fantasia“*, 1. věta (cca 20 taktů)

17. Podrobně popište formy *variace, rondo*. Analyzujte zadanou ukázkou:

L. van Beethoven: *Für Elise*, WoO 59

18. Vysvětlete pojem *imitace*, specifikujte její druhy a užití. Popište pracovní postup při kompozici imitace. Analyzujte zadanou ukázkou: Johann Pachelbel: *Canon in D*

19. Vysvětlete pojmy *víceznačnost akordů, tóninový skok, vybočení, modulace, princip diatonické modulace*. Analyzujte zadanou ukázkou: Johann Sebastian Bach: *Preludium č. 1 C dur, BWV 846, Dobře temperovaný klavír, I. díl*

20. Popište formu *suity*. Objasněte rozdíl mezi *barokní suitou* a *novodobou suitou*. Analyzujte zadanou ukázkou: Arcangelo Corelli: *Sonáta „La folia“, op. 5 No. 12* (analyzujte téma)

21. Popište jednotlivé hudební druhy - *symfonie, programní symfonie, programní hudba, symfonická báseň*. Analyzujte zadanou ukázkou: Bedřich Smetana: *symfonická báseň Vltava z cyklu Má vlast, JB 112/2*, (harmonická analýza hlavního tématu).

22. Vysvětlete pojem *cyklické a kombinované formy*, objasněte rozdíl mezi nimi. Analyzujte zadanou ukázkou: Ludwig van Beethoven: *Sonáta c moll No. 8, op. 13 „Pathétique“*, 3. věta 23. Vysvětlete pojem *mimotonální akord*. Analyzujte harmonicky zadanou ukázkou:

B. Smetana: *Vltava* (z cyklu symfonických básní *Má vlast*) (hl. téma)

24. *Scelovací prostředky. Tonální plán, práce s tématem, reminiscence, idée fixe, leitmotiv*. Vysvětlete pojmy, uveďte příklady. Analyzujte zadanou ukázkou: Wolfgang Amadeus Mozart: *Sonáta No. 11 in A, KV 331*, 1. věta

25. Popište vývoj opery z hlediska hudebního druhu. *Recitativ secco, recitativ accompagnato, opera seria, opera buffa, tragedie comique, tragedie lyrique, číslová opera, prokomponovaná opera, pohádková opera*. Analyzujte zadanou ukázkou: Ludwig van Beethoven: *Bagatela č. 5 G dur, op. 126*

Zpracovali

MgA. Tomáš Krejča, Ph.D
MgA. David Bidlo, Ph.D
pedagogové předmětu

Schválil

JUDr. Emil Ščuka
ředitel